

Revisionsrapport

Granskning av årsredovisning 2013

Sandvikens kommun

Helena Carlson
Pär Månsson
Louise Cedemar

16 April 2014

Innehållsförteckning

1.	Sammanfattning	1
2.	Inledning	2
2.1.	Bakgrund	2
2.2.	Revisionsfråga och metod.....	2
3.	Granskningsresultat	4
3.1.	Verksamhetens utfall, finansiering och ekonomiska ställning	4
3.1.1.	Förvaltningsberättelse	4
3.1.1.1.	Översikt över utvecklingen av verksamheten.....	4
3.1.1.2.	Investeringsredovisning.....	6
3.1.1.3.	Driftredovisning.....	6
3.1.2.	Balanskrav.....	7
3.1.3.	God ekonomisk hushållning	8
3.1.3.1.	Finansiella mål	9
3.1.3.2.	Mål för verksamheten	9
3.1.4.	Nämndernas redovisning av sitt uppdrag	10
3.2.	Rättvisande räkenskaper	11
3.2.1.	Resultaträkning.....	11
3.2.2.	Balansräkning	12
3.2.3.	Kassaflödesanalys	12
3.2.4.	Sammanställd redovisning	13
3.2.5.	Tilläggsupplysningar.....	13

1. *Sammanfattning*

Vi bedömer att årsredovisningen huvudsakligen redogör för **utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen**.

Kommunen lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans (KL 8:5 a-b). Vi bedömer att resultatet är förenligt med de finansiella mål om god ekonomisk hushållning som följs upp i årsredovisningen.

Vi bedömer att förvaltningsberättelsen innehåller en uppföljning av finansiella och verksamhetsmål kopplade till god ekonomisk hushållning. Uppföljningen finns som en inledning till redovisning av fullmäktiges måluppföljning enligt balanserad styrning.

Vi bedömer att den finansiella måluppfyllelsen är tillfredsställande med anledning av att samtliga mål uppfylls för året.

Vi bedömer verksamhetsmålen uppfyllelse som svag. Ett av verksamhetsmålen uppfylls utifrån God ekonomisk hushållning.

Vi bedömer vidare att årsredovisningen i allt väsentligt uppfyller kraven på **rättvisande räkenskaper** och är upprättad enligt god redovisningssed. Undantag för rättvisande räkenskaper finns för klassificering av finansiella anläggningstillgångar och långfristiga skulder.

Kommunens ekonomiska läge

Årets resultat uppgår till 40,4 mnkr (21,3) mnkr, att jämföra med resultatet enligt budget med 6 mnkr.

Totalt redovisar nämnderna ett överskott mot budget om +25,4 (-26,7) mnkr. Samtliga nämnder, exklusive Bygg- och miljönämnden, redovisar överskott.

I årsredovisningen görs en uppföljning av finansiella mål och verksamhetsmål kopplade till god ekonomisk hushållning. Samtliga finansiella mål är uppfyllda. När det gäller måluppfyllelsen för de övergripande verksamhetsmålen så har dessa inte uppfyllts, då tio av sexton delmål har uppfyllts delvis eller inte alls.

Kommunen redovisar överskott för 2013 och vi konstaterar att årets resultat är positivt även om engångsintäkten avseende AFA-medel om 35,5 mnkr exkluderas. Av förvaltningsberättelsen framgår att styrelsen gör bedömningen att årets utfall beror till stor del av medvetna insatser, men även av det tillskott som nämnderna erhållit. Vi vill därför påtala vikten att arbetet med att anpassa kostnadsutvecklingen till befintliga resurser fortsätter, för att upprätthålla en ekonomi i balans.

2. Inledning

2.1. Bakgrund

I den kommunala redovisningslagen (KRL) regleras externredovisningen för kommuner och landsting. I lagen finns bestämmelser om årsredovisningen. Vidare regleras den kommunala redovisningen av uttalanden från Rådet för kommunal redovisning (RKR) och i tillämpliga delar av Redovisningsrådet och Bokföringsnämndens normering.

Revisionsobjekt är Kommunstyrelsen som enligt kommunallagen är ansvarig för årsredovisningens upprättande.

När det gäller nämndernas redovisning, skall den enligt kommunallagen utformas på det sätt som fullmäktige bestämmer.

2.2. Revisionsfråga och metod

Revisorerna har bl. a. till uppgift att pröva om räkenskaperna är rättvisande. Inom ramen för denna uppgift bedöms om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lag om kommunal redovisning (kap 3 – 8). Vidare ska revisorerna enligt kommunallagen (9:9a) avge en skriftlig bedömning av om resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de mål fullmäktige beslutat om. Bedömningen ska biläggas årsbokslutet. Detta sker inom ramen för upprättandet av revisionsberättelsen.

Granskningen, som sker utifrån ett väsentlighets- och riskperspektiv, ska besvara följande revisionsfrågor:

- Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen? Med verksamhetens utfall avses utfallet i förhållande till fastställda mål och ekonomiska ramar.
- Har balanskravet uppfyllts och hanteras eventuella underskott i enlighet med balanskravets regler?
- Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål fullmäktige beslutat avseende god ekonomisk hushållning?
- Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande? Med rättvisande avses följsamhet mot lag, rekommendationer och god redovisningssed.

Granskningen av årsredovisningen omfattar:

- förvaltningsberättelse (inkl. drift- och investeringsredovisning)
- resultaträkning
- kassaflödesanalys
- balansräkning
- sammanställd redovisning

Bilagor och specifikationer till årsredovisningens olika delar har granskats.

Vi har även bedömt kommunens ekonomiska ställning och utveckling, efterlevnaden av balanskravet och om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål för god ekonomisk hushållning som fullmäktige beslutat om.

Vidare har vi också inom ramen för granskningen av årsredovisningen bedömt nämndernas redovisningar av hur de fullgjort sitt uppdrag från fullmäktige. Granskningen baseras på nämndernas rapportering till fullmäktige såsom den presenteras i årsredovisningen

Granskningen har utförts enligt god revisionsledning för kommuner och landsting. Det innebär att granskningen planerats och genomförts ur ett väsentlighets- och riskperspektiv för att i rimlig grad kunna bedöma om årsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild. Med rättvisande bild menas att årsredovisningen inte innehåller fel som påverkar resultat och ställning eller tilläggsupplysningar på ett sätt som kan leda till ett felaktigt beslutsfattande. Granskningen omfattar därför att bedöma ett urval av underlagen för den information som ingår i årsredovisningen. Då vår granskning av den anledningen inte varit fullständig utesluter den inte att andra än här framförda brister kan förekomma.

Granskningen har introducerats genom kontakter och samplanering med kommunens ekonomikontor. Granskningen har utförts enligt god revisionsledning med utgångspunkt i SKYREV:s utkast "Vägledning för redovisningsrevision i kommuner och landsting". Vägledningen baseras på ISA (International Standards on Auditing). Som framgår av vägledningen kan implementeringen ske successivt varför tillämpliga ISA helt eller delvis har följts. Granskningen har skett genom intervjuer, dokumentgranskning, granskning av räkenskapsmaterial och i förekommande fall registeranalys.

Vår granskning och våra synpunkter baseras på den årsredovisning som fastställts av kommunstyrelsen 2014-04-15.

3. Granskningsresultat

I de fall kommunens redovisningsprinciper avviker från god redovisningssed har i regel upplysning om detta och skälen för avvikelserna lämnats under rubriken Redovisningsprinciper (krav enligt KRL 1:3), redovisas under avsnitt 3.2.5.

3.1. Verksamhetens utfall, finansiering och ekonomiska ställning

3.1.1. Förvaltningsberättelse

3.1.1.1. Översikt över utvecklingen av verksamheten

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att förvaltningsberättelsens översikt och upplysningar i all väsentlighet överensstämmer med kraven i KRL.

Analys och rättvisande bedömning av ekonomi och ställning

Analysen av årets resultat och den ekonomiska ställningen ger en rättvisande bild. Årsredovisningen innehåller en finansiell analys, som bygger på en modell med fyra perspektiv, den så kallade RK-modellen: det ekonomiska resultatet, kapacitetsutvecklingen, riskförhållanden samt kontrollen över den ekonomiska utvecklingen. Analysen ger en översiktlig och informativ bild av kommunens ställning och hur olika faktorer påverkar kommunens ekonomi. Den avslutas med beskrivning av identifierade styrkor och svagheter där det bland annat pekas på framtida utmaningar som kommande pensionsutbetalningar.

Under rubriken *Femårsöversikt* beskrivs och visas finansiella nyckeltal för kommunen och kommunkoncernen vilka även ger möjlighet att göra en jämförelse över tiden. För kommunkoncernen finns separat resultat och balansdata per konsolideringsenhet.

Händelser av väsentlig betydelse

I förvaltningsberättelsen, kapitel *Översikt över 2013*, redovisas på ett tydligt och kortfattat vis händelser av väsentlig betydelse som inträffat under och delvis efter räkenskapsåret. Bland annat har kommunerna övertagit ansvaret för hemsjukvården (tidigare Landstinget Gävleborg) och en skatteväxling med anledning av detta om 22 öre har gjorts år 2013.

Förväntad utveckling

Av förvaltningsberättelsen framgår i viss omfattning den förväntade utvecklingen inom olika verksamheter. I nämndernas redogörelser finns närmare framtidsbedömningar, beskrivningar och utmaningar.

Väsentliga personalförhållanden

I förvaltningsberättelsen kapitel *Personalredovisning* redovisas den obligatoriska redovisningen av sjukfrånvaro enligt KRL 4:1 a, det vill säga frånvaron specificeras på lång- och korttidsfrånvaro, män och kvinnor samt åldersindelad. I övrigt lämnar den personalekonomiska redovisningen ett flertal uppgifter om personalen i form av diagram och verbal information, bland annat antal anställda och personalkostnader. Den totala sjukfrånvaron har, för andra året i rad, ökat jämfört med föregående år och uppgår till 6,6 % (5,6 %).

Gemensam förvaltningsberättelse

Enligt RKR:s rekommendation 8.2 (Sammanställd redovisning) ska kommunens samlade verksamhet redovisas i en gemensam förvaltningsberättelse. Utöver detta ska särskilda upplysningar lämnas om koncernföretagen och förehavanden mellan kommunen och företagen.

Information om kommunkoncernens verksamhet och ekonomi redovisas i ett separat avsnitt. Utöver detta återfinns även en organisationsbild över kommunens samlade verksamhet.

Vi anser, likt tidigare års granskningssynpunkter, att redogörelsen kring kommunens samlade verksamhet bör utvecklas för att följa kraven i RKR:s rekommendation 8.2 (Sammanställd redovisning).

Obligatorisk information enligt KRL och RKR:s rekommendationer

I förvaltningsberättelsen redovisas upplysningar om pensionsmedel och pensionsförpliktelser i enlighet med RKR 7.1 som en del av uppföljningen av fullmäktiges föreskrifter om förvaltningen av pensionsmedel.

Andra förhållanden som har betydelse för styrning och uppföljning av verksamheten

I förvaltningsberättelsen finns ett kapitel kring *Miljö*. En beskrivning görs av kommunens miljöarbete som bland annat omfattar arbete med energi-effektivisering. Under året har fullmäktige beslutat om en miljöpolicy. Kommunens miljöledningssystem syftar till att bidra till förverkligande av vision 2025.

Förvaltningsberättelsen har innevarande år kompletterats med en redogörelse avseende intern kontroll utifrån internkontrollreglementet. Av redogörelsen framgår att tre nämnder redovisat resultat av utfört arbete under 2013 inom anvisad tid, samt tre nämnder har inkommit med redovisning om än efter anvisad tid. Kommunstyrelsen har med anledning av detta uppdragit åt övriga nämnder att lämna in redovisning, samt där avvikelser noterats inom den interna kontrollen, att nämnderna skall redovisa vidtagna åtgärder.

3.1.1.2. Investeringsredovisning

Av KRL 4:2 framgår att förvaltningsberättelsen skall innehålla en samlad redovisning av kommunens investeringsverksamhet.

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att investeringsredovisningen i all väsentlighet ger en rättvisande bild av årets investeringar.

I förvaltningsberättelsen finns det kommentarer till investeringsredovisningen, som beskriver årets investeringsverksamhet samt de största investeringsprojekten.

Årets investeringsutgifter uppgår till 99,0 (169,7) mnkr, att jämföra med budgeterade investeringar enligt den ursprungliga investeringsplanen om 137,1 mnkr. Investeringsbudgeten har reviderats under året och uppgår efter det till totalt 122,2 mnkr.

Av redovisningen framgår att större projekt under året har varit tillbyggnad av Ängsbackens servicehus, utbyggnad av Västanbyskola, gång- och cykelväg Länsmansvägen samt kontsgräs Jernvallen. Dessa projekt omfattar investeringsutgifter med 18,1 mnkr samt investeringsbidrag med 0,9 mnkr.

I anslutning till investeringsredovisningen för materiella anläggningstillgångar beskrivs från innevarande år kommunens exploateringsverksamhet.

3.1.1.3. Driftredovisning

Av KRL 4:3 framgår att förvaltningsberättelsen skall innehålla en redovisning av hur utfallet förhåller sig till den budget som fastställts för den löpande verksamheten.

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att driftredovisningen i all väsentlighet ger en rättvisande bild av hur utfallet förhåller sig till fullmäktiges budget.

Nämndernas budgetavvikelse samt förändringen från avvikelsen i prognosen per sista augusti redovisas i tabellen på nästa sida:

Driftredovisning per nämnd, mnkr	Prognos		
	Delår	Utfall 2013	Utfall 2012
Kommunfullmäktige	0,1	0,1	0,5
Kommunstyrelse	0,1	0,7	0,7
Kunskapsnämnd	-14,6	6,2	-22,1
Omsorgsnämnd	-5,5	1,6	
Äldreomsorgsnämnd	*	*	5,9
Individ- & familjeomsorgsnämnd	-4,4	1	-8,3
Handikappomsorgsnämnd	*	*	-1,6
Kultur- & fritidsnämnd	0,5	1,7	1,1
Bygg- & miljönämnd	-0,2	-0,1	0
Arbetsmarknad- & trafiknämnd	2	0,9	2,7
Kommunstyrelseförvaltning	-2	13,3	-5,6
Summa nämnder	-24	25,4	-26,7
Finansiering	44,2	15	48
Årets resultat	20,2	40,4	21,3

Totalt redovisar nämnderna ett överskott mot budget om +25,4 (-26,7) mnkr. Enbart bygg- och miljönämnden redovisar ett mindre underskott, i övrigt redovisar samtliga nämnder överskott mot budget. Kommunstyrelseförvaltningen redovisar det största överskottet med +13,3 mnkr.

I jämförelse med prognosen som lämnades i samband med delårsrapporten redovisas totalt ett bättre slutligt utfall med 49,4 mnkr än den bedömning som lämnades i delårsrapporten. Föregående år var motsvarande avvikelse en försämring med 4,5 mnkr. De största positiva avvikelserna år 2013 redovisar Kunskapsnämnden om +20,8 mnkr. Arbetsmarknad- och trafiknämnden redovisar som enda nämnd sämre utfall för året jämfört med prognos.

I respektive nämnds verksamhetsberättelse kommenteras årets resultat och avvikelser mot budget.

Årets goda utfall i förhållande till prognosen förklaras av styrelsen med medvetna insatser för att minska kostnaderna inom nämnderna samt tillskott till nämnderna om 16,2 mnkr för att framförallt täcka engångskostnader. Tillskottet har kunnat beslut om, med anledning av att kommunen erhöll återbetalning av tidigare inbetalda AFA-premier om 35,5 mnkr.

3.1.2. Balanskrav

Av KRL 4:3a framgår att förvaltningsberättelsen skall innehålla upplysningar om årets resultat efter balanskravsjusteringar.

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att redogörelse avseende balanskravet enligt kraven i KRL 4:3a saknas i förvaltningsberättelsen. Vi konstaterar att årets balansresultat redovisas som en del

av not till eget kapital. Vi instämmer i kommunstyrelsens bedömning att balanskravet har uppfyllts för 2013.

I enlighet med reglerna kring balanskravet, ska tidigare års eventuellt negativa resultat regleras och återställas under de närmast följande tre åren. Av årsredovisningen framgår att det inte finns något kvarstående underskott att återställa från tidigare år.

Enligt reglerna kring balanskravet ska balanskravsjustering göras för realisationsvinster och realisationsförluster till följd av försäljning som inte står i överensstämmelse med god ekonomisk hushållning samt justering av orealiserade förluster i värdepapper och återföring av orealiserade förluster i värdepapper.

I not till eget kapital återfinns en utredning av det balanskravsmässiga resultatet, det vill säga de justeringar som görs av årets resultat enligt resultaträkningen.

Resultatet enligt resultaträkningen uppgår till 40,4 mnkr. Efter justering av reavinster vid försäljning av anläggningstillgångar på 0,8 mnkr är årets resultat efter balanskravsjusteringar 39,6 mnkr. Efter justering avseende medel till pensionsreserv med 39,6 mnkr uppgår årets balanskravsresultat till 0 mnkr.

3.1.3. God ekonomisk hushållning

Av KRL 4:5 framgår att förvaltningsberättelsen skall innehålla en utvärdering av om målen för en god ekonomisk hushållning har uppnåtts.

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att den finansiella måluppfyllelsen är god med anledning av att samtliga mål uppfylls för år 2013.

Vi bedömer utifrån årsredovisningens återrapportering verksamhetsmålen uppfyllelse som svag. Verksamhetsmålen utifrån *God ekonomisk hushållning* för år 2013 uppfylls inte.

Kommunens styrning utgår från balanserad styrning. I förvaltningsberättelsen redogörs inledningsvis för finansiella och verksamhetsmål ur god ekonomisk hushållning. Redogörelsen följs av en samlad redogörelse avseende utfall med analys för fullmäktiges måluppfyllelse avseende perspektiven:

- Medborgare
- Medarbetare
- Hållbar samhällsutveckling
- Ekonomi
- Internationellt

Vi bedömer att styrelsens bedömning avseende måluppfyllelse enligt balanserad styrning, jämfört med prognostiserad måluppfyllelse i delårsrapporten har en lägre

grad av måluppfyllelse. I årsredovisningen bedöms att sex av sexton delmål uppfylls helt, medan nio mål prognostiserades att uppfyllas för året.

3.1.3.1. Finansiella mål

I årsredovisningen görs en avstämning av fullmäktiges mål med finansiellt perspektiv som fastställts i budget 2013:

Finansiella mål	Utfall 20131231	Måluppfyllelse (kommunstyrelsens bedömning)
Resultatmål 6 mnkr	+40,4 mnkr	Uppfyllt
<i>Nämndernas verksamhet bedrivs inom ekonomiska ramar</i>	+25,4	Uppfyllt
Investeringsvolymen budgeterat 122,2 mnkr	+96,1 mnkr	Uppfyllt

Vi bedömer att utfallet som redovisas för år 2013 ger en rättvisande bild av måluppfyllelsen. Vi instämmer i kommunstyrelsens bedömning att samtliga finansiella mål uppfylls.

Det övergripande resultatmålet för 2013 uppnås genom att årets resultat överstiger 6 mnkr och verksamheternas överskott mot budget medför att dessa har kunnat hålla sig inom tilldelade budgetramar, vilket innebär att nämndernas utfall är förenligt med fullmäktiges fastställda mål. Vi noterar samtidigt att nämnderna under året givits tilläggsanslag om 16,2 mnkr.

I likhet med tidigare års granskningar anser vi att målet avseende investeringsvolymen bör tydliggöras. Det framgår inte helt klart om fastställd investeringsplan är ett tak för målsättningen eller om det är en nivå som bör uppnås.

3.1.3.2. Mål för verksamheten

I årsredovisningen, kapitel *God ekonomisk hushållning*, görs utifrån verksamhetsperspektivet, en avstämning av fullmäktiges övergripande mål ur ekonomiskt perspektiv, som fastställts i budget 2013:

Perspektiv EKONOMI mål, fastställt av fullmäktige budget 2013	Utfall 20131231	Måluppfyllelse (styrelsens bedömning)
<i>Sandvikens kommun har en ekonomi i balans</i>	<i>Ett positivt resultat har nåtts för 2013, +40,4 mnkr</i>	Uppfyllt
<i>Alla nämnder och kommunstyrelsen avsätter en buffert för oförutsedda händelser inom sin budgetram.</i>	<i>Sju av åtta nämnder har avsatt 1 % av kommunbidraget för oförutsedda händelser inom sin budgetram. Omsorgsnämnden har inte avsatt buffert.</i>	Uppfylls inte
<i>Minska den kommunägda totala lokalytan</i>	<i>Den kommunägda totala lokalytean uppgift till 295 000 m². Minskning har skett med 17 000 m², dvs 6 %.</i>	Uppfylls inte

Vi bedömer att samtliga övergripande perspektiv med mål som fullmäktige fastställt följs upp strukturerat i förvaltningsberättelsen. Av kommunstyrelsens redogörelse för uppföljningen av verksamhetsmål *ekonomi* konstaterar vi att målen till viss del uppfylls och att målet ekonomi i balans uppfylls i sin helhet.

3.1.4. Nämndernas redovisning av sitt uppdrag

Av KL 3:15 framgår att nämnderna ska redovisa till fullmäktige hur de fullgjort sina uppdrag och fullmäktige beslutar om omfattningen av redovisningen och formerna för den.

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att nämndernas redovisningar innehåller redovisning av utfallet av årets verksamhet i förhållande till fastställda mål och riktlinjer samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Redovisningarna är utformade i enlighet med kommunens anvisningar

Styrelsen och nämndernas redovisning av sitt uppdrag sker i enlighet med anvisningarna och omfattar:

- Målgrupp och verksamhetsuppdrag
- Ekonomiskt utfall
- Balanserad styrning - måluppfyllelse
- Volymer/Verksamhetsmått
- Viktiga händelser och framtidsbedömning

Redovisningarna ger en rättvisande bild av verksamhetens utfall i förhållande till fullmäktiges uppdrag inklusive graden av måluppfyllelse
Verksamhetsberättelserna ger i huvudsak en rättvisande bild av verksamhetens utfall i förhållande till fullmäktiges uppdrag.

Under rubriken *Balanserad styrning - måluppfyllelse* görs en enhetlig uppföljning utifrån principerna kring balanserad styrning. Samtliga beslutade perspektiv/övergripande mål följs upp med utfall för delmål, mått och analys för året. För samtliga perspektiv redogör därutöver samtliga nämnder för en sammanfattande analys av måluppfyllelsen.

Det sker en analys av orsaker till redovisad budgetavvikelse och vilka genomförda åtgärder som gjorts

Under rubriken *Ekonomiskt utfall* görs en analys av årets resultat och avvikelser kommenteras. I nämndernas redogörelse återfinns kommentarer kring vilka åtgärder som har vidtagits under året för att erhålla en ekonomi i balans. Av redogörelserna framgår vidare beskrivning av beviljade tilläggsanslag med anledning av kommunens engångsintäkter av AFA-medel.

3.2. Rättvisande räkenskaper

3.2.1. Resultaträkning

Av KRL 5:1 framgår form för uppställning samt att resultaträkningen skall redovisa samtliga intäkter och kostnader under räkenskapsåret.

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att resultaträkningen uppfyller KRL:s krav och i övrigt är upprättad i enlighet med god redovisningssed. Vi bedömer vidare att resultaträkningen ger en i allt väsentligt rättvisande bild av årets resultat.

Utifrån stickprov bedömer vi att intäkter och kostnader i allt väsentligt är periodiserade så att redovisningen ger en rättvisande bild av resultatet.

Nedan redovisas resultaträkningens utfall jämfört med föregående år:

Resultaträkning, mnkr	Budget 2013	Utfall 2013	Utfall 2012	Budget avvikelser	Ökn/ Minsk. KR	Ökn/ Minsk. %
Verksamhetens intäkter	362,0	415,1	389,6	53,1	25,5	6,5%
Jämförelsestörande intäkt		35,5	37,1	35,5	-1,6	
Verksamhetens kostnader	-2 079,6	-2 130,2	-2 078,6	-50,6	-51,6	2,5%
Jämförelsestörande kostnader		-5,1		-5,1	-5,1	
Avskrivningar	-79,0	-86,6	-81,6	-7,6	-5,0	6,1%
Verksamhetens nettokostnader	-1 796,6	-1 771,3	-1 733,5	25,3	-37,8	2,2%
Skatteintäkter	1523,1	1525,2	1450,5	2,1	74,7	5,1%
Generella statsbidrag	297,6	301,6	313,2	4,0	-11,6	-3,7%
Summa skatter och statsbidrag	1 820,7	1 826,8	1 763,7	6,1	63,1	3,6%
Finansiella intäkter	17,9	19,5	22,7	1,6	-3,2	-14,1%
Finansiella kostnader	-36,0	-34,6	-31,6	1,4	-3,0	9,5%
Årets resultat	6,0	40,4	21,3	34,4	19,1	89,7%

Årets resultat uppgår till 40,4 mnkr. Resultatet för 2012 uppgick till 21,3 mnkr, vilket gör att resultatutfallet för 2012 är en förbättring med 19,1 (15,6) mnkr jämfört med föregående år. Det redovisade resultatet överstiger budgeterat resultat (6,0 mnkr) med 34,4 mnkr. I årets resultat ingår engångsintäkter för utbetalda AFA premier med 35,5 (37,1) mnkr. I årets resultat ingår därutöver jämförelsestörande kostnader med 5,1 mnkr samt effekt av sänkt diskonteringsränta med -11,3 mnkr (inklusive löneskatt). Undantas engångsposter från årets resultat skulle kommunens resultat uppgått till 21,3 mnkr. I relation till detta skall ställas att styrelsen med anledning av erhållna medel från AFA valt att göra riktade satsningar, bland annat för fastigheter och gatunät. Satsningar som annars kanske inte genomförts.

De största avvikelserna eller förändringarna i jämförelse med föregående år kan framförallt förklaras av:

- Årets intäkter har ökat med 25,5 (minskning -22,9) mnkr. Engångsintäkter från AFA är då exkluderad. Ökningen förklaras bland annat med ökade driftbidrag samt ökade interkommunala ersättningar.
- Verksamhetens nettokostnader har i jämförelse med år 2012 ökat med 37,8 mnkr vilket motsvarar en ökning med 2,2 % (0,8 %). Exkluderas den

jämförelsestörande intäkten samt engångskostnader är nettokostnadsökningen 31,1 (50,1) mnkr vilket motsvarar det en ökning med 1,8 (2,9) %.

- Skatteintäkter och generella statsbidrag har ökat med 63,1 (23,8) mnkr jämfört med 2012, vilket motsvarar en ökning med 3,6 (1,4) %.
- Finansiella intäkter har minskat med 3,2 (ökat 3,1) mnkr, vilket avser minskade ränteintäkter.
- Finansiella kostnader har ökat med 3,0 (minskat 1,7) mnkr. I årets utfall ingår effekt av sänkt diskonteringsränta med 9,1 mnkr. Samtidigt har kostnader för lån minskat med 5,8 mnkr, vilket förklaras av den minskade låneskulden.

3.2.2. Balansräkning

Av KRL 5:2 framgår att balansräkningen skall redovisa samtliga tillgångar, avsättningar och skulder samt eget kapital på balansdagen samt form för uppställning.

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att balansräkningen i huvudsak, med undantag av nedanstående poster, ger en rättvisande bild av tillgångar, avsättningar, skulder och eget kapital. Vi bedömer vidare att balansräkningen inte är alltigenom uppställd enligt KRL.

Avseende klassificering finns avvikelser från gällande rekommendationer och god redovisningssed för finansiella anläggningstillgångar och långfristiga skulder. Del av dessa bör enligt gällande rekommendationer klassificeras som omsättnings-tillgång respektive kortfristig skuld. Detta gör att kommunen avviker från Rådet för kommunal redovisnings rekommendation, RKR nr 20. Av redovisningsprinciperna framgår att kommunen avviker från rekommendationen, dock inte skälen för detta. Det framgår även av redovisningsprinciperna att det finns en avvikelse avseende rekommendation RKR nr 13.1 kring redovisning av hyres- och leasingavtal.

Vi bedömer att tillgångarna, avsättningarna och skulderna, i allt väsentligt existerar, är i övrigt fullständigt redovisade, är rätt periodiserade och har värderats i enlighet med principerna i KRL.

Balansräkningen omfattar tillräckliga noter och bilagor. Specifikationer till bokslutsunderlagen finns i tillräcklig omfattning och har god kvalitet.

3.2.3. Kassaflödesanalys

Av KRL 7 framgår att i finansieringsanalysen skall kommunens finansiering och investeringar under räkenskapsåret redovisas.

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att kassaflödesanalysen redovisar kommunens finansiering och investeringar och att kassaflödesanalys har upprättats i enlighet med gällande rekommendation.

Vi bedömer att noter finns i tillräcklig omfattning samt att överensstämmelse finns med motsvarande uppgifter i övriga delar av årsredovisningen.

I kapitel *Finansiella analys* kommenteras medel från den löpande verksamheten i samband med självfinansieringsgrad av investeringar. Dessutom förklaras kassaflödesanalysen i redovisningsmodellen.

3.2.4. Sammanställd redovisning

Av KRL 8:2 att den sammanställda redovisningen skall innehålla resultat och balansräkning för de juridiska personer i vilka kommunen har ett betydande inflytande.

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att den sammanställda redovisningen ger en helhetsbild av kommunens ekonomiska ställning och åtaganden samt att den i huvudsak följer kraven i KRL. Redovisning av den samlade kommunala verksamheten följer dock inte kraven som finns i rekommendation 8.2, Sammanställd redovisning, vilket även framgår av redovisningsprinciperna. Bland annat ställs inte kassaflödesanalys och noter upp jämte kommunens, och noterna är inte av samma typ som för kommunen.

Kommunkoncernen redovisar ett överskott om 47,3 (39,5) mnkr.

I kommentarerna till den sammanställda redovisningen redogörs det för de bolag som ingår i kommunkoncernen. Utöver detta finns även en redogörelse över kommunens innehav i övriga bolag och vilka kommunalförbund kommunen samverkar med, utan att de ingår i den sammanställda redovisningen. Det finns även uppgifter om balans- och resultatdata för samtliga bolag inom kommunkoncernen som bland annat inkluderar uppgift om resultat och soliditet per konsolideringsenhet.

3.2.5. Tilläggsupplysningar

I årsredovisningen ska det lämnas tilläggsupplysningar i enlighet med KRL:s krav och i övrigt i enlighet med god redovisningssed.

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att årsredovisningens tilläggsupplysningar i huvudsak *uppfyller* KRL:s krav och i övrigt lämnas i enlighet med god redovisningssed, innebärande att:

- Tillämpade redovisningsprinciper beskriver varje särskild redovisningsprincip och eventuella förändringar av dessa som årsredovisningens intressenter måste känna till för att rätt förstå årsredovisningens innehåll.
- Viktiga uppgifter och poster i förvaltningsberättelse, resultat- och balansräkning samt kassaflödesrapport specificeras och preciseras i notupplysningar som krävs i KRL respektive RKR:s rekommendationer samt god redovisningssed i övrigt.

Kommunen har inte följt rekommendation RKR 2o, RKR 13.1 samt RKR 8.2 fullt ut. Se vidare kapitel *Balansräkning* respektive *Sammanställd redovisning*. Kommunen upplyser om avvikelsen i redovisningsprinciperna. Dock framgår inte skälen till avvikelsen och motivering till att avvikelsen ger en mer rättvisande bild saknas. Tilläggsupplysning saknas därutöver avseende andra avsättningar. Enligt kraven i RKR nr 10.2, Avsättningar och ansvarsförbindelser, skall en kortfattad beskrivning av förpliktelsens karaktär och den förväntade tidpunkten för varje utflöde av resurser som förpliktelsen leder till lämnas, samt indikation om osäkerheterna om beloppet eller tidpunkten för dessa utflöden.

2014-04-16

Helena Carlson
Projektledare

Pär Månsson
Uppdragsledare